

BOEKBESPREKINGEN

D. H. GEHL and O. M. DRESEN. *Complete denture prosthesis*. Fourth Edition – with 310 figures. Uitgave: W. B. Saunders Company. Philadelphia and London. 1958. 542 blz. Prijs geb.: \$ 11.—.

Van het standaardwerk van R. O. SCHLOSSER dat in 1953 in derde druk verscheen, hebben thans de genoemde auteurs een nieuwe uitgave verzorgd en de inhoud, voor zover nodig, aangepast aan de tussentijdse ontwikkelingen op het gebied der prothetiek.

In de opzet en indeling van het boek is geen wijziging gebracht, de 24 hoofdstukken waarin SCHLOSSER zijn stof had verdeeld, zijn door de schrijvers ongewijzigd aangehouden en naar hun compositie ook vrijwel gehandhaafd.

Het moet als een verdienste van het werk en zijn oorspronkelijke auteur worden beschouwd dat zijn opvolgers zo weinig aan de structuur van de behandelde stof hebben veranderd en behoefden te wijzigen om het geheel in overeenstemming te brengen met hun eigen didactische inzichten.

Onwillekeurig dringt zich het maken van een vergelijking met het werk van NAGLE en SEARS op, die zich aan eenzelfde taak hebben gezet. Hier is het karakter van studieboek minder op de voorgrond geplaatst en wordt meer aan de lezer overgelaten om kritisch zijn weg te zoeken en het essentiële meer op eigen gelegenheid te puren uit de veelheid van het gebodene. In het andere boek wordt er meer naar gestreefd de hoofdzaken van het meer bijkomstige te scheiden door aan de eerste meer nadruk te geven.

Wie reeds in de materie georiënteerd is zal ook in deze vernieuwde uitvoering velerlei aantreffen waarmee hij zijn voordeel kan doen. Veel foto's verduidelijken het geschrevene, dat zich aangenaam laat lezen. De onderverdeling der hoofdstukken bevordert de overzichtelijkheid en raadpleging van detailbeschrijvingen. Een aanbeveling kan gevoelig als overbodig worden beschouwd, het boek spreekt voor zichzelf.

P. H. BUISMAN

Prof. Dr. ALFRED GYSI. *Modifikation des Artikulators und der Aufstellregeln für Vollprothesen*. Verlag: Hans Huber, Bern und Stuttgart. 96 blz. Prijs: geb. D.M. 15.—.

Van deze posthuum verschenen publicatie verklaart de schrijver dat zij bestemd is voor de tandarts van goede wil, die bij de vervaardiging van volledige prothesen individuele prestaties beoogt. Daarvoor is nodig het registreren van de individuele sagittale gewrichtsbaan. Het gebruik van een middelwaarde-articulator geeft fouten in de reproductie der kaakbewegingen, vooral bij aanwezigheid van veelvuldige asymmetrieën tussen de beide kaakgewrichten. Uit desbetreffende metingen is n.l. gebleken dat de helft der gevallen afwijkingen vertoont waarmee bij de constructie van de prothese rekening dient te worden gehouden. Uit metingen is verder gebleken dat een tweevlakssteuntablet met een zijdelingse helling van 10° en een gelijke sagittale neiging bij een condylaire helling van 30° de beste resultaten oplevert.

De geconstateerde asymmetrieën worden beschouwd een gevolg te zijn van het eenzijdig verlies van de molaren, hetwelk tot een voorkeursgebruik van de niet gemutileerde gebitshelft leidt. Hierbij voert overbelasting van het desbetreffende kaakgewricht tot vormverandering. Bij het opstellen van protheses voor deze gevallen dient de vorm-

geving van de kauwvlakken door slijpen te worden aangepast, waarvoor gedetailleerde aanwijzingen worden gegeven, verduidelijkt door een groot aantal schetsmatige afbeeldingen.

Voorts wordt bijzondere aandacht gewijd aan de transversale relatie tussen de kammen van boven- en onderkaak, ten onrechte als Inter-alveolar-Linie betiteld, omdat bij de tandeloze kaak bezwaarlijk meer van alveolen kan worden gesproken.

Aan de hand van tabellen kunnen, na het vastleggen van de (asymmetrische) kauwbanen in een individueel instelbare articulator de sagittale helling van het incisale steun-tablet en de stand der prothese-elementen worden bepaald.

Ten slotte worden aanwijzingen gegeven om de kaakkammen voor snelle atrofie en drukbeschadiging te behoeden.

Voor wie gelooft in de biomechanische waarde van wiskundige exactheid bevat het boek een veelheid van gegevens en aanwijzingen waarvan het opvolgen en in praktijk brengen echter niet ieders werk is. Maar, gelijk wellicht reeds kon worden bemerkt, is het boekje bestemd voor een prothetische élite waartoe slechts weinigen zich zullen en nog minder kunnen rekenen. Het geheel is dienovereenkomstig typografisch verzorgd.

P. H. BUISMAN

H. MATHIS. *Erkrankungen der Mundschleimhaut*. 3e druk. Joh. Ambr. Barth, Leipzig. 102 pag. 86 afbeeldingen waarvan 16 in kleuren; prijs: DM 14.40.

Na een inleiding over de normale bouw van de slijmvliezen van lip, wang, tong en verhemelte, wordt een systematische beschrijving gegeven van de oppervlakkige- en dieper reikende defecten welke hier kunnen optreden. Eén en ander vormt de basis voor de beschrijving van slijmvliesafwijkingen zoals deze door infectieziekten kunnen worden veroorzaakt. Onder meer worden mazelen, roodvonk, virusziekten (als stomatitis aphthosa, epidemica, pemphigus), tuberculose, lues en actinomycose behandeld.

In de volgende hoofdstukken vindt men een uiteenzetting over de verschillende ontstekingsvormen (o.a. gingivitis en stomatitis), de leukoplakieën, alsmede een bespreking van een aantal typen van slijmvliescarcinomen.

Hierna worden de afwijkingen van de bloedvormende organen en hun mogelijke kenmerken in de mondholte behandeld; de abnormale pigmentatie van het mondslijmvlies vormt het laatste onderwerp.

Wie zich in kort bestek over bovengenoemde onderwerpen wil oriënteren zal van deze monografie zeker veel nut kunnen hebben, vooral door de duidelijke illustratie.

Enkele opmerkingen: in hoofdstuk 1, zou toevoeging van schematische afbeeldingen van parakeratose, hyperkeratose en acanthose aan het betoog ten goede komen. Dat een koperzoom aan de gingiva een rode kleur heeft (pag. 97), is in strijd met de verklaring, die de auteur geeft voor het ontstaan van pigmentzomen: kopersulfide heeft geen rode doch een zwarte kleur.

VERDENIUS

RUSHTON, M. A. en COOKE, B. E. D. *Oral histopathology*. A manual for students and practitioners of dentistry. 190 pagina's, 214 afbeeldingen. Uitgave: Livingstone Ltd. Edinburgh en London. Prijs: 30/

Dit boek is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

1. Tand en tandvormende weefsels;

2. Parodontale weefsels;
3. Mucosa van de mondholte;
4. Mandibula en maxilla.

In elk dezer hoofdstukken worden behandeld de ontwikkelingsstoornissen, de reacties als gevolg van bacteriënwerking of andere locale irritatie, de degeneratieve veranderingen, de regeneratieprocessen alsmede de neoplasmata.

„It is possible in a small book to show and to relate what is happening at a cellular level in the principal disorders of the teeth and the neighbouring parts, and that is our intention”, aldus de schrijvers in hun voorwoord.

Naar het mij voorkomt zijn zij daarin zeer goed geslaagd. Deze publicatie munt uit door een bondige schrijffrant en geeft verantwoorde informatie over de bovengenoemde onderwerpen.

De „cellular level” is fraai zichtbaar gemaakt in de microfoto's, die vrijwel alle van een voortreffelijke kwaliteit zijn: het aantal hiervan is zo groot, dat men soms meent met een platenatlas te doen te hebben!

Dit boek kan ter lezing – of alleen maar ter bekijking! – zeer worden aanbevolen aan ieder, die zich interesseert voor hetgeen zich in de mondholte voltrekt „at a cellular level”.

VERDENIUS

Prof. Dr. K. HÄUPL, Prof. Dr. W. MEYER, Prof. Dr. K. SCHUCHARDT. *Die Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde*. Ein Handbuch für die zahnärztliche Praxis. Urban & Schwarzenberg. München-Berlin 1959. Liefer. XXXIV en XXXV. D.M. 39.60/44.—.

Met deze dubbele aflevering wordt het 2e gedeelte van Deel III afgesloten, waarmede het gehele verzamelwerk tot voltooiing is gebracht. In een tijdsbestek van zes jaren, van 1953 tot 1959, heeft de uitgever een publicatie het licht doen zien, welke uniek genoemd mag worden. In vijf forse delen, – later, door splitsing van het te omvangrijk geworden derde deel, vermeerderd tot zes –, wordt hiermede aan de tandheelkundige professie een handboek aangeboden met een omvang van ruim vijfduizend royale bladzijden en een uitmuntend illustratiemateriaal dat het getal zesduizend overschrijdt; ook de druktechnische kwaliteiten staan boven de critiek.

In dit sluitstuk, waarin Prof. Dr. G. STEINHARDT de „Aandoeningen van de speekselklieren” behandelt, Prof. Dr. K. SCHUCHARDT twee hoofdstukken voor zijn rekening neemt over „De specifieke infecties in het gebied van het aangezicht en de kaken” en over „Plastische operaties in het gebied van mond en kaken” en waarin ten slotte de „Volledige prothese” wordt besproken door Dr. H. BÖTTGER en Prof. Dr. K. HÄUPL, kunnen wij wederom een verwerkelijking vaststellen van het tweeledige doel, dat de drie auteurs en hun talrijke vooraanstaande medewerkers voor ogen heeft gestaan, een wetenschappelijk verantwoord werk samen te stellen op de praktijk gericht.

Van de drukbezette algemene practicus kan niet verwacht worden, dat hij de tijd en de energie opbrengt om maandelijks een omvangrijke tijdschriftportefeuille door te werken ten aanzien van de internationale literatuur, evenmin kan hij in staat geacht worden bij alle specialistische artikelen het kaf van het koren te scheiden. De wetenschap te beschikken over een uitgebreid naslagwerk van goede kwaliteit, moet voor hem een geruststelling zijn, omdat hij steeds in staat is zijn verouderende kennis aan te vullen en zich nieuwe inzichten eigen te maken. Ook het standaardwerk zal verouderen, doch niet in zo een snel tempo, als welk ander werk op natuurwetenschappelijk gebied ook.

L. J. A. VAN SCHIJNDEL